ANUL IX No. 2604 — EDIȚIA A TREIA — MARȚI 6 AUGUST 1896

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE

INCEP DE LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CAREI LUN
şi se plătesc tot-d'a-una înainte

In *Bucureşti* la Casa administrației
In *Județe* şi *Streinătate* prin mandate poştale

Un an în Țară	30 Leĭ; în Streinătate	50 Le
Şase lunĭ	15 „ „ „	25 „
Treĭ lunĭ	8 „ „ „	13 „

Un număr în streinătate 20 banĭ

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă!
V. Alexandri

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE

In BUCUREŞTI şi JUDEȚE se primesc numaĭ la ADMINISTRAȚIE

In STREINATATE, direct numaĭ la administrație şi la *toate Oficiile de Publicitate*

Anunciurĭ la pag. IV	0,30 b. linia
„ „ „ III	2,— leĭ „
„ „ „ II	3,— „ „

Un număr vechiŭ 20 Banĭ

ADMINISTRATIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACTIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

Incendiul din Antim

D. A. Sturdza față cu programul din 1892

Nicĭ conservatoriĭ nicĭ liberaliĭ, câtă vreme dețin puterea, nu sĕ gândesc nicĭ un moment la tristele timpurĭ ale opozițiuneĭ.

Un singur şef de partid a făcut o fericită excepție la această regulă generală. Defunctul Ion C. Brătianu, când în 1884 a convocat o Constituantă chemată a modifica atât constituția cât şi legea electorală, s'a gândit a pune oare cum la adăpostul ingerințeĭ administrative pe alegătorul care nu are puterea morală de a vota după voința luĭ.

El a înființat *cuşca*, în care alegătorul deştept poate, cu surisul ironic pe buze, să tragă pe sfoară pe agențiĭ electoralĭ aĭ guvernuluĭ. Sutele de voturĭ pe care eŭ le-am avut la toate alegerile, în colegiul al doilea de Iaşĭ, nu le datoresc de cât înființăreĭ *cuşteĭ*. Dar maĭ este încă ceva de făcut;—trebue găsit numaĭ de cât mijlocul de a pune pe alegătorul fricos şi incult la adăpostul orĭ căruĭ control la eşirea din *cuşcă*.

Sĕ vin acum la chestiunea de care voesc a mĕ ocupa astă-zĭ, pentru a dovedi încăpățînarea guvernanților colectiviştĭ, şi complecta lor lipsă de prevedere.

Când liberaliĭ aŭ reformat legea comunală, eĭ aŭ introdus votul pe listă, care dă cu siguranță majorităță guvernuluĭ. Alegătorul devine un sclav al listeĭ. Conservatoriĭ, atuncĭ în opoziție, aŭ promis că, venind eĭ la putere, vor introduce în alegerile comunale votul nominal, precum sĕ exercită la alegerile pentru Cameră şi Senat.

Junimiştiĭ şi conservatoriĭ s'aŭ succedat pe rĕnd la guvern;— în 1892 grupul junimist a fuzionat cu partidul conservator şi aŭ format ministerul care a căzut în toamna anuluĭ 1895.

In aceştĭ şapte anĭ şi câte-va lunĭ de guvern conservatoro-junimist, nicĭ un ministru de interne nu s'a gândit la făgăduiala dată în opoziție de a schimba modul de a vota în alegerile comunale Conservatoriĭ, în naiva lor orbire, se credeaŭ la putere pentru un timp foarte îndelungat, şi eraŭ fericițĭ că modul votăreĭ introdus de liberalĭ le dădeaŭ în toate județele aproape unanimitățĭ în consiliile comunale.

Această neertată greşală o vor comite — nu mĕ îndoesc — şi liberaliĭ, când vor modifica legea comunală.

Eĭ vor merge şi maĭ departe. — Vor uita angajamentul luat față de țară, prin programul lor din 1892, de a da *descentralizarea administrativă.*

Descentralizarea — citesc în program — *inscrisă în constituțiune ca unul din principiile fundamentale ale dezvoltăreĭ statuluĭ român, a devenit astă-zĭ şi prin legĭ şi prin practica guvernamentală o literă moartă. Națiunea, de zecimĭ de anĭ cere ca viața comunală şi județeană să fie şi să rămăe la noĭ, cum este în toate țĕrile civilizate, temelia regimuluĭ reprezentativ, sorgintea activitățeĭ cetățenilor în afacerile publice, mijlocul cel maĭ eficace al îmbunătățireĭ tuturor ramurelor administrațiuneĭ.*

Frumoase şi mărețe principiĭ, pe care liberaliĭ-colectiviştĭ, fără a le înțelege, le-aŭ aclamat, în sala Pastia din Iaşĭ, cu nesfîrşite aplause, numaĭ pentru că eraŭ expuse de şeful lor, Dim. A. Sturdza, care ofta pe atuncĭ după plăcerile puterei.

Tache Stolojan nu este ministrul de interne care să priceapă, că *descentralizarea administrativă este temelia regimuluĭ reprezentativ, sorgintea activitățeĭ cetățenilor în afacerile publice, mijlocul cel maĭ eficace al îmbunătățireĭ tuturor ramurelor administrațiuneĭ.*

Tache Stolojan a fost adus, de Dim. A. Sturdza în capul administrațiuneĭ, pentru că el nu înțelege aceste marĭ reforme cerute de acest veac al civilizațiuneĭ.

N. Fleva, care era hotărât a da țăreĭ descentralizarea administrativă promisă, nu a maĭ putut sta în minister din pricina meschinelor intrigĭ ale luĭ Dim. A. Sturdza, şi şĭ-a dat demisia. El a fost înlocuit de ignorantul burtă-verde *Tache* Stolojan.

N. Fleva nu a putut, în scurtul timp cât a fost ministru, sĕ prezinte Corpurilor Legiuitoare proectul de lege pe care îl lucrase, şi pe care l'a supus în urmă dezbaterilor Camereĭ, din inițiativa parlamentară, fiind iscălit de maĭ mulțĭ deputațĭ.

Ce soartă a avut acel proect de lege privitor la descentralizarea administrativă?— N. Fleva, cu cățĭ-va prietenĭ, a cerut urgența, care pusă la vot, a fost respinsă de mameluciĭ sturdziştĭ.

Poate oare țara sĕ nădăjduească a vedea rezolvată această chestiune, care — după spusele luĭ Dim. A. Sturdza — o preocupă foarte mult?

Eŭ nu cred, şi, în programul din 1892, găsesc cauza neîncredereĭ mele.

Nu se dă un avênt sănătos—spune Dim. A. Sturdza—*viețeĭ comune a cetățenilor prin disolvărĭ repețite şi cu toptanul ale consiliilor comunale, şi aceasta numaĭ pentru scopurĭ personale.*

Nu se formează impiegațĭ integri şi apțĭ a-şi îndeplini datoriile serviciuluĭ lor prin schimbărĭ necontenite ale funcționarilor.

Nu devine administrația dreaptă şi echitabilă prin ridicarea favoritismuluĭ şi nepotismuluĭ la principiŭ de guvernămênt.

*
* *

Nu pot cere luĭ Dim. A. Sturdza aceste treĭ reforme, căcĭ, dându-le, prezența luĭ în capul guvernuluĭ nu ar maĭ fi posibilă.

Alex. V. Beldimanŭ.

SATIRA POLITICA

La judecătorul de pace

Ministrul Mațe-fripte, zis şi Poni, va fi tradus în fața judecătoruluĭ de pace, fiind-că exercită meseria de răŭ platnic.

Profesoriĭ din Macedonia, fiind traşĭ la fit de către guvernul rominesc în unire cu chefliul Apostol Mărgărit, vor veni în corpore la Bucureştĭ pentru a cere să li se restituĭe baniĭ pe carĭ Oculta vrea să-ĭ şterpelească intr'un mod malaxist.

Ministrul Mațe-fripte este amenințat cu un proces identic şi din partea babelor carĭ trăĭesc de pe urma fonduluĭ milelor. Babele, formate in sindicat, pe lingă chelfăneala obligatoare şi pe lingă manifestația însoțită de ouă clocite pe carĭ le vor aplica luĭ Poni, vor traduce pe stimabilul în fața instanțelor competinte, ca unul ce este mîncător de sudoare a babelor.

Care va să zică, Mațe-fripte Macedonenilor le mănîncă dreptul şi babelor sudoarea.

Numaĭ de nu ĭ-ar cădea greŭ.

Vax.

Iezuitul Poni

Vorbind zilele trecute despre sosirea delegațiuneĭ macedonene la Bucureştĭ, manifestam încă speranta că ministrul Poni va asculta plîngerile delegaților şi le va face dreptate.

Credeam că D. Poni maĭ are un dram de ruşine, dar ne-am înşelat. De cînd e ministru colectivist, Poni a devenit maĭ abject, maĭ colectivist de cît colectiviştiĭ. Iezuitizmul acestuĭ om a întrecut toate limitele.

După ce ține cu vorba săptămînĭ întregĭ în Capitală pe bieţiĭ profesorĭ macedonenĭ, apoĭ îĭ primeşte, şi în loc de satisfacțiune, îĭ trimite să ceară dreptate de la călăul lor Apostol Mărgărit.

Această purtare a iezuituluĭ de la instrucțiunea publică, este maĭ mult de cît revoltătoare. Ea dovedeşte pe deplin că între pungaşul Mărgărit şi ministrul Poni nu e de cît deosebirea de nume.

D. Poni prea a luat-o înainte. Pînă maĭ erĭ, D-sa se bucura de multă stimă în Romînia. Purtarea sa în chestia luĭ Gheradie şi a macedonenilor l-aŭ pierdut, însă, cu desăvîrşire.

Ceĭ carĭ ştiaŭ să respecte în Poni pe ministrul capabil şi cinstit, pronunță astă-zĭ cu dezgust numele luĭ, căcĭ iezuitizmul şi infamia nu plac nimănuĭa.

Domnule Poni, opreşte-te cît maĭ e timp, căcĭ mergînd înainte pe calea ce aĭ apucat, veĭ cădea adînc de tot în prăpastia infamieĭ.

Inter.

ACTUALITATI

Gropul zburător

Un grop minunat, maĭ minunat de cît ministerul luĭ Mitiță Sturzda, a fost acela care a dispărut din casieria ministeruluĭ de finanțe.

Deşi gropul acesta era păzit din toate părțile, deşi puşca Manlicher veghĭea asupra luĭ şi cu toate că o sută de ochĭ îl supraveghĭaŭ neîncetat, totuşĭ el a făcut aripĭ, a dispărut, a trecut printre paznicĭ şi baĭonete şi a tras drept la Botul *caluluĭ, într'o hazna puțin mirositoare.*

Acest zbor miraculos s'a operat, ce e dreptul, cu grațiosul concurs al cetățeanuluĭ Petrescu, funcționar vechiŭ şi de încredere, care ar fi fost în stare să şteargă nu un grop, dar chĭar maĭ multe.

Ciudat este numaĭ cum de a putut intra Botul Caluluĭ în hazna şi cum de cetățeanul Petrescu n'a avut maĭ mult noroc, de vreme ce şĭ-a vîrît mîinile în... ceea ce a intrat şi Nița Florescu.

Vardalabum.

Rusificarea Bulgarieĭ

Criza ministerială.— Nacevicĭ şi Petrof. — Rusificarea. — Soarta luĭ Ferdinand.

Criza ministerială

Depeşile din Sofia ne vestesc retragerea din ministerul bulgar a D-lor Nacevicĭ şi Petrof şi apropiata demisiune a întreguluĭ cabinet Stoilof.

Cu îndepărtarea D-lor Nacevicĭ şi Petrof dispare ultima stavilă contra rusificăreĭ complecte a Bulgarieĭ. Aceştĭ doĭ miniştri cad, pentru că s'aŭ opus din toate puterile contra amesteculuĭ Rusieĭ în politica internă a Bulgarieĭ.

Nacevicĭ şi Petrof

D. Nacevicĭ a fost acela care s'a opus maĭ mult contra pretențiunilor ruseştĭ în chestiunea schismeĭ bisericeştĭ, a convențiuneĭ comerciale şi în alte importante chestiunĭ. Colonelul Petrof, la rîndul săŭ, se opuse cu toată energia în contra reprimireĭ în armata bulgară a acelor ofițerĭ trădătorĭ, carĭ aŭ detronat pe Battenberg.

Dar atît Nacevicĭ cît şi Petrof aŭ fost prea slabĭ pentru a putea lupta contra dorințelor țaruluĭ, şi aŭ căzut, spre a face loc altor miniştri, carĭ vor şti maĭ bine apăra interesele Rusieĭ în Bulgaria.

Retragerea D-lor Nacevicĭ şi Petrof, urmată desigur şi de aceea a luĭ Stoilof, este foarte semnificativă. Ea dovedeşte că Rusia s'a săturat de politica pasivă ce a dus-o pînă astă zĭ, şi că rusificarea Bulgarieĭ nu e departe de a fi un fapt îndeplinit.

Toate chestiunile plăcute Rusieĭ, ca: anihilarea schizmeĭ şi reprimirea ofițerilor trădătorĭ în armata bulgară, vor fi acum tranşate aşa cum le va cere țarul.

Rusificarea

In scurtă vreme nu vom maĭ avea decĭ pe malul drept al Dunăreĭ o biserică națională bulgară, ci o biserică rusească. **Iar armata principatuluĭ vecin nu va maĭ fi condusă de ofițerĭ bulgarĭ, ci de nişte generalĭ carĭ, cu toate că sînt născuțĭ bulgarĭ, aŭ devenit prin circumstanțe şi educațiunea lor mult maĭ ruşĭ de cît înşişĭ Ruşiĭ.**

Cu un cuvînt, rusificare complectă.

Soarta luĭ Ferdinand

Cînd dar Rusia nu poate suporta în Bulgaria nicĭ măcar un minister rusofil ca acel al luĭ Stoilof, ne putem atuncĭ face o ideĭe încotro merge Bulgaria.

Pe zi ce trece, prințul Ferdinand se dă maĭ mult afund în apele ruseştĭ, crezînd că prin umilință şi supunere oarbă către Rusia îşĭ va întări clătinindul săŭ tron.

Dar cît de amar se înşeală! Şi prințul Battemberg îşĭ făcu aceeaş greşită socoteală, şi el se umili în fața țaruluĭ, dar nimic nu îĭ ajută. Cînd ora detronăreĭ sale sună, el fu cu toată umilința sa detronat şi izgonit din Bulgaria.

Prințul Ferdinand a pornit pe aceeaş cale ca şi Battemberg, şi istoria ne învață că în politică aceleaşĭ cauze aŭ tot-d'a-una aceleaşĭ efecte.

Val.

Ce facem cu cĭomagul?

D. general Budişteanu a declarat în parlament că puşca Manlicher este un cĭomag, şi tot D-sa va prezinta armata romînă Împăratuluĭ Franț-Iosef. Prin urmare, este de ştiut ce mutră va face D. ministru, cînd Împăratul îl va chestiona asupra valoareĭ armamentuluĭ oştireĭ romîne?

Pe de altă parte, nu trebuĭe să uităm că vizita Împăratuluĭ Austrieĭ însemnează o demonstrațiune anti-rusă, adică o apropiere şi maĭ mare între Austro-Ungaria şi Romînia în vederea unuĭ războiŭ oriental.

Dacă este aşa — şi aşa este— cum îşĭ va motiva guvernul romîn pretențiunile sale şi cum va avea curagiul să ceară condițiunĭ prea bune în tractatul de alianță, cînd Romînia posedă o armată dezarmată?

Situația guvernuluĭ romîn ar fi foarte critică, dacă aceĭ carĭ conduc astă-zĭ frînele Statuluĭ n'ar avea la îndemînă un expedient destul de ĭeftin. Precum D. Sturdza a făcut scuze destul de umilite Maghiarilor, tot asemenea D. general Budişteanu va face retractărĭ în chestia armeĭ Manlicher, şi de unde pînă ĭerĭ această puşcă era baston saŭ cĭomag, după voĭe, astă-zĭ va deveni, ca prin minune, un instrument de războiŭ incomparabil.

In tot cazul, față cu evenimentele ce se desfăşură în Orient, dorim ca guvernul să linişteascā țara. Dacă un războiŭ este iminent, ce ne facem noĭ cu întreaga infanterie dezarmată, atuncĭ cînd toate popoarele din jurul nostru sînt înarmate şi încă bine înarmate?

Dragoş.

DIN CARNET

Convenințe sociale

O mare prejudecată, o prejudecată criminală se ascunde în dosul aşa ziselor convenințe sociale.

Iată crima săvîrşită zilele din urmă de către D-na Maria Şteiner.

De sigur, această femeĭe nu era o criminală, nicĭ un motiv social nu o putea îndemna să comită o crimă, şi cu toate acestea dînsa plănuĭeşte uciderea copiluluĭ pe care l-a purtat în pîntece.

Pentru ce această crimă monstruoasă? Pentru-ce această hotărîre îngrozitoare, care făcu dintr'o femeĭe cinstită pînă maĭ erĭ, o mamă denaturată, o criminală odioasă?

Răspunsul, e uşor de dat: Fiind-că convenințele sociale, această morală mincinoasă, aŭ fost maĭ puternice de cît toate principiile morale şi sociale.

Aceea ce a înfricoşat pe Maria Şteiner, era ruşinea de a fi avut un amant şi ruşinea de a fi născut un copil nelegitim. Maĭ puțin a înfricoşat-o crima îngrozitoare, maĭ puțin a emoționat-o ideĭa de a-şĭ ucide copilul, de cît a înspăĭmîntat-o ideĭa de a se înfățişa înaintea societățeĭ alăturĭ cu un amant şi în brațe cu un copil nelegitim.

Evident, morala maĭ uşoară şi maĭ tolerantă a vremurilor moderne este o supapă de siguranță socială.

Memphis.

Evoluția educațieĭ

Cursurile luĭ Letourneau.—Educația în vechime. — In evul mediŭ.— In prezent. — Educația morală.

Marele savant francez Ch. Letourneau şĭ-a publicat, prin *Revista Şcoaleĭ de Antropologie*, rezumatul cursurilor sale pedagogice dintr'un an, cursurĭ carĭ aŭ de obĭect evoluțiunea educațieĭ şi carĭ, prin modul cum aŭ fost ținute, cum şi prin metoda ce savantul pedagogician a întrebuințat-o în cercetarea cauzelor, aŭ făcut pe Letourneau ilustru. Studiul săŭ pedagogic are caracterul uneĭ ascensiunĭ lente; el începe cu bestia şi sfîrşeşte cu rasele umane cele maĭ bine dotate de natură; ceva maĭ mult: profitînd de experiența trecutuluĭ şi prezentuluĭ, cearcă a pătrunde în viitor şi a opinia despre „ce va fi cu timpul educațiunea".

*

Animalele superioare şi chĭar unele dintre cele inferioare, îşĭ îndeletnicesc „mititeiĭ" cu lucrurile practice cele maĭ indispensabile feluluĭ de viață ce-ĭ aşteaptă. Vîrstniciĭ deprind pe copiĭ la aceasta prin sfaturĭ, prin vorbe bune, printr'o blîndețe excesivă; eĭ nu se servesc de brutalitate ca mijloc de corecțiune, de cît în cazurĭ absolut extreme. Acelaş procedeŭ îl găsim chĭar la rasele inferioare ale umanitățeĭ. Sălbatecul îşĭ face educația fără a fi constrîns, dar o educație aşa cum îl povățuĭeşte firea luĭ, căcĭ nimenĭ nu-ĭ cere socoteală nicĭ de instrucția nicĭ de apucăturile ce are, de cît în clipa cînd vrea să capete rangul de „cetățean". Atuncĭ îşĭ încearcă dibăcia la vînătoare, atuncĭ îşĭ arată puterea de voință şi—vaĭ!—tot atuncĭ i se cere o probă despre tăria de a suferi durerile.

*

In prima perioadă a viețeĭ umane, educația rămase decĭ simplă, utilitară şi spontanee; dar cînd marile monarchiĭ se formară, ea luă însă un alt caracter. In această vreme de evoluțiune socială, se putu vedea pretutindenĭ cum educația devenea, în acelaş timp, autoritară, teocratică şi mult maĭ intelectuală. Incepu să se agite masele aservite, se căută o nouă îndrumare a gloatelor guvernate despotic de către un monarch zeificat, şi tot în această vreme se organizează clerul şi se naşte o aristocrație ereditară.

In Chaldeĭa, în Egipt, în India şi la Arabĭ, vedem, ceva maĭ în urmă, cum religia tinde să înăbuşe ştiința, cum clase carĭ se pretindeaŭ de o condițiune maĭ înaltă, caută să suprime educația fizică şi să dea loc unuĭ alt soiŭ de existență, — o existență maĭ chimerică, maĭ slabă, maĭ îngăduitoare. Ajunsă aci, omenirea căzu uşor pradă religieĭ, şi numaĭ Grecia, şi întru cît-va Roma, rămaseră într'o stare de vecinică independență în ce priveşte influența religioasă.

*

Cu triumful religiuneĭ luĭ Christ, vechĭul sistem de educațiune autoritară luă o nouă viață,—după cum dealtmintrelea era şi firesc. Dacă preponderanța creştinizmuluĭ însă, a adus vr'un bine orĭ nu în ce priveşte educațiunea, aceasta e chestie de aprecierĭ. E destul să recunoaştem că spiritele eraŭ—şi sînt încă—în mare parte subjugate, că fie-care ținea seamă de cele scrise în cărțile sfinte, că educațiunea se forma conform sfaturilor date de preoțĭ. Cu un cuvînt, domnea tot regimul de educație din vîrsta mijlocie a umanitățeĭ,—puțin ameliorat însă.

A trebuit să vină Epoca Renaştereĭ, care să împrospăteze oare-cum vechiul sistem, ĭar maĭ pe urmă Revoluția Franceză, care să schimbe într'un mod simțitor vechiul regim pedagogic.

*

Astă-zĭ chĭar, răul nu e de cît atenuat şi trebuĭe o luptă titanică pentru a-l învinge.

Instrucțiunea a luat, fară îndoĭală, un oare-care avînt; dar educațiunea, în ce priveşte fizicul şi moralul, e încă înapoĭată.

Generațiile tinere daŭ în şcolĭ peste o sumedemie de țifre, peste o maĭ mare cantitate de combinațiĭ chimice; nu li se pune însă la îndemînă nicĭ o carte serioasă de educație fizică şi morală.

S'a zis că moralitatea noastră e rezultatul firesc al educațieĭ individuale şi — pînă la un anumit punct—al educațiuneĭ strămoşeştĭ. Intr'adevăr, aşa este. Dar care e datoria societățeĭ față cu un copil născut din nişte părințĭ extrem de vițiațĭ, corupțĭ pînă la măduva oaselor? Să-l lase ca şi el să se corupă? Să-l îndoape—prin ajutorul instrucțiuneĭ ce se dă în şcolĭ—cu calcule aritmetice, cînd moralul luĭ simte nevoĭe de o îndrumare nouă?

*

Ajuns pe băncile şcoaleĭ, copilul acesta simte, înainte de toate, trebuința unuĭ curs sistematic de morală, dar aşa de bine făcut, aşa de sistematic tratat, în cît să aĭbă asupra-ĭ o influență covîrşitoare. Numaĭ ast-fel va putea el să dea dispretuluĭ cele ce vede în juru-şĭ; numaĭ în acest chip îşĭ va forma o linie de conduită deosebită de cea pe care ĭ-ar fi putut-o da ceĭ carĭ îl înconjoară. Atențiunea profesoruluĭ, tocmaĭ asupra acestuĭ punct trebuĭe să se îndrepte maĭ mult; căcĭ dacă pentru cultura intelectuală sînt de ajuns memoria şi inteligența, nu tot ast-fel se poate zice despre cultura morală.

Dar problema uneĭ complete şi ideale educațiunĭ va forma încă multă vreme preocuparea savanților.

Rug.

SCRISORI CĂTRE IUBITA

XI

Dintr'un extrem în altul

Aceasta este partea mea : extremele. Pînă şi aicĭ extremul mă urmăreşte. Am plecat de la o căldură tropicală şi am dat aicĭ peste un frig, că aş face foc dacă odaĭa mea, aşezată în vîrful unuĭ turn, ar avea sobă. Şi [...] măcar aş putea din observatorul meŭ, [...] 'mir priveliştea care se desfăşură înainte [...]. Aşa! munţiĭ sînt în nourĭ de două săptămînĭ şi tot de atîta timp nu-ĭ zi lăsată de la D-zeŭ ca să nu plouă.

Am plecat de acasă zăpăcit de prea multe trebură, cu capul călindar, neavînd timp nicĭ să dorm în linişte şi plîngîndu-mă în tot-d'a-una că ziua este prea mică.

Aicĭ este din potrivă : ziua este lungă, lungă—nu se maĭ isprăveşte ; aşa de lungă, că la 9 ore şi jumătate seara, ca să-mĭ scurtez supliciul plihtisuluĭ, mă culc.

E în adevăr o nouă tortură a umplea o zi, cînd nu am nimic de făcut.

De făcut nu-ĭ absolut nimica, maĭ ales cînd plouă : nu te poţĭ preumbla, nu poţĭ face excursiunĭ, nu poţĭ juca nicĭ măcar croquetul saŭ lawtenisul... Şi atuncĭ ce-ţĭ rămîne ? Să citeştĭ doar! Am însă aşa noroc de orĭ-ce lucrare intelectuală, venit aicĭ ca să vegetez ca o plantă, în cît nu pot pune mîna pe o carte...

Şi ĭată-mă dar, draga mea, din vălmăşagul teribil al lupteĭ şi al munceĭ, trăind ca un copac şi în fie-re zi căutînd mijloace nouĭ ca să ucid... timpul. E un adversar însă puternic. Nu se lasă uşor a fi învins, afară da a recurgĭ la ultima resursă : somnul.

Pentru omorîrea vremeĭ, am ajuns să citesc pînă şi *Voinţa Naţională*, să înghit un număr întreg din *Neue Freie Presse* şi să joc cu domnişoarele de opt-spre-zece anĭ *jocurĭ de societate !* M'am apucat pînă să dezleg şi rebusurĭ şi, pentru culmea ruşineĭ, am făcut şi poĭeziĭ!

Iţĭ poţĭ dar închipui, draga mea, cît este de imens plihtisul meŭ, în acest colţ uitat al munţilor, unde la zece ceasurĭ lămpile se sting şi uşile se închid.

Şi apoĭ extremele merg şi maĭ departe. Eŭ, care acasă nu lipsĭam de nimica în ceea ce priveşte dragostea, sexul tăŭ adorabil, draga mea, aicĭ sînt supus la un sistem de sihăstrie silită, care de sigur nu-ĭ de natură a-mĭ micşora plihtisul...

Şi apoĭ, draga mea, îmĭ lipseşte pînă şi bicicleta !

Aussee, 31 Iulie.

Chiţibuş.

Ţarul şi Ungurii

BUDAPESTA, 4 August.— *Oficialul* anunţă că ţarul a dăruit muzeuluĭ naţional unguresc, sabia luĭ George Rackotzy, expusă actualmente la expoziţia mileniuluĭ, spre a dovedi gradul de stimă şi de cordialitate ce caracterizează relaţiunile austro-ruseştĭ.

Impăratul Frantz-Iosef a făcut să se transmită ţaruluĭ mulţumirile sale cele maĭ sincere, zicînd că este foarte mişcat de aceste atenţiunĭ delicate.

Răscoalele din Orient

CONSTANTINOPOL, 4 August. — Ziarele turceştĭ publică alocuţiunea pronunţată de monseniorul Bartoghemios, locotenent al patriarchatuluĭ armenesc, cu ocazia audienţeĭ ce ĭ-a acordat Sultanul alaltă-erĭ. A mulţumit Sultanuluĭ pentru confirmarea alegerĭ sale şi a declarat că Armeniĭ aŭ găsit fericirea şi progresul sub regimul ce le-a acordat Poarta şi nu cer de cît favoarea şi protecţia Sultanuluĭ.

Ziarele turceştĭ publică nişte articole carĭ zic că Poarta ar putea să suprime uşor răscoala cretană, prin forţa armelor ; dar că vrea să evite vărsarea de sînge, sperînd că rătăciţiĭ vor recunoaşte eĭ înseşĭ orăşelele lor şi se vor supune.

DOUVRES, 4 August.— Intr'un banchet ce a avut loc aseară, lord Salisbury a pronunţat un discurs, în care a declarat că poporul s'a înşelat, crezînd că, pentru că Englitera a ameninţat Turcia cu pedeapsă, era silită să înceapă un rezbel. Lord Salisbury crede că guvernul englez n'a făcut nimic care să poată să distrugă înţelegerea ce domneşte în procedeurile puterilor şi exprimă speranţa că puterile vor putea să înlăture primejdia cu timpul.

ATENA, 4 August.— Se asigură că guvernul elenic sfătuieşte pe Creteni de a nu proclama unirea. Membriĭ comitetuluĭ de reforme veniţĭ din Creta, anunţă că Turciĭ aŭ ars 300 de case în satele districtuluĭ Heraclion. Creştiniĭ aŭ fugit comiţînd cîte-va atrocităţĭ izolate.

Refugiaţiĭ cretenĭ continuă să se înmulţească ; numărul lor se urcă la 1500.

Misiunea luĭ Zihni-paşa pare că n'a izbutit în faţa neîncredereĭ creştinilor carĭ refuză de a începe negociărĭ.

CRONICA

Efecte miraculoase

Din incidentul—cum ar zice fraţiĭ noştri ghe ghincolo — citireĭ *Romînuluĭ* cu prostituţia *ca la Londra*, mĭ-am adus aminte de următoarea anecdotă :

Un mare amator de *spriţurĭ* intră într'o noapte acasă foarte tîrziŭ şi, de frică să nu-l certe nevasta, pătrunde încetinel în camera unde dormĭaŭ ceĭ doui copiĭ aĭ săi şi se piteşte între eĭ, îmbrăcat cum era.

Cînd se făcu ziuă, *amatorul* se sculă şi tot tiptil eşi din casă şi plecă după treburĭ.

La ora obicinuită, copiiĭ însă nu se deşteaptă. Trece o oră şi eĭ tot dorm. Mama, înspăĭmîntată, trimite după doctor. Acesta soseşte, examinează copiiĭ, şi constată că eraŭ beţi...

Pasă-mi-te, tatăl lor, *amatorul*, numaĭ cît duhănise lîngă copiĭ şi-ĭ îmbătase de istov cu răsuflarea luĭ.

Si era o vreme cînd nu credeam în asemenea efecte miraculoase.

Azĭ însă, mă închin.

Gazeta fiiuluĭ fondatoruluĭ, mĭ-a dovedit că e destul să pătrunzĭ în redacţia *Romînuluĭ* şi, vrînd-nevrînd, te facĭ... Vintilă.

Bac.

Din Iaşi

(Corespondenţă particulară a „Adevěruluĭ")

Cancanurile politice. — Sfada între prefect şi primar. — Intervenţia D-luĭ Ferichide. — Propaganda catolică. — O reabilitare.

Nu ştiŭ cum o fi situaţia colectiviştilor în alte părţĭ, dar dacă o fi ca la noĭ, apoĭ halal de eĭ! Nicĭ o dată situaţia unor guvernamentalĭ n'a fost maĭ încordată, nicĭ o dată intrigile nu şi-aŭ găsit un teren aşa de favorabil în Iaşĭ, ca acuma, sub oblăduirea colectivităţeĭ. Am avut dizidenţe şi sub conservatorĭ, am avut sfadă între prefect şi primar, dar nicĭ o dată sala de audienţă a prefectuluĭ nu s'a transformat, ca acuma, într'un loc, unde intrigile să fie făurite, cursele să fie întinse celor slabĭ şi păcătoşĭ,—căcĭ slabĭ şi păcătoşĭ sînt ceĭ din administraţia comunală. E drept că administraţia s'a arătat incapabilă, dar din nicĭ un act al D-luĭ Ganea nu se poate vedea reua-voinţă, reua-intenţiune. — Şi cînd pîndeştĭ cea maĭ mică ocazie, cînd cursele întinse sînt operele D-tale, pentru a face apoĭ raporturĭ ministruluĭ, în carĭ faptele relatate nu sînt exacte în totul, tu, prefect, chĭeme-te chĭar Gheorghian, pĭerzĭ din stima şi consideraţiunea cîştigată. — Nu apăr pe nimenea ; păcătoşĭ sînt ceĭ de la comună, dar şi ceĭ de la prefectură tot.... colectiviştĭ sînt.

Intre prefect şi primar

Se vor întreba cetitoriĭ : dar din ce cauză Gheorghian acuză pe Ganea ? Unele ziare locale şi chĭar din Bucureştĭ explică aceasta prin faptul uneĭ combinaţiunĭ politice şi anume prin alegerea D-luĭ Gheorghian ca primar, senator şi preşedinte de Senat. O fi adevărată şi asta, căcĭ spiritul poftitor al D-luĭ Gheorghian nu se poate mulţumi cu o simplă prefectură, fie chĭar şi acea de Iaşĭ. Dar e şi alt-ceva la mijloc. D. Gheorghian nu uĭtă lesne şi, maĭ cu seamă, nu ĭartă nicĭ odată. Şi D-luĭ se răzbună azĭ în contra D-luĭ Ganea, care a fost sub ultima guvernare a colectiviştilor conducătorul uneĭ cabale, a căreĭ victimă a căzut D. Gheorghian şi anume : a pĭerdut ministerul domeniilor, fără să capete ceva în schimb.

Aci e buba. In această direcţiune îndrepte-şĭ cercetările aceĭ carĭ voĭesc să-şĭ explice ura asta neîmpăcată. Nu destrăbălarea — care în fond există—determină rapoartele telegrafice, ci dorul de a fi răzbunat.

Intervenţia D-luĭ M. Ferechide

D. Ganea, chemat la Bucureştĭ, a explicat ministruluĭ săŭ cauzele rapoartelor D-luĭ Gheorghian şi a zgomotuluĭ făcut în jurul lor. D. Ganea a ameninţat apoĭ pe D. Stolojan cu o opoziţie crîncenă, adăogînd : „nu toţĭ liberaliĭ ĭeşenĭ sînt de ideĭa D-luĭ Gheorghian şi apoĭ sînt şi la spatele meŭ o serie de nemulţumiţĭ".

Ministrul, luînd în serios ameninţarea D-luĭ Ganea şi considerînd maĭ ales sumele de instituţiunĭ ce are D-luĭ pe mînă, a expediat la Iaşĭ pe Mişu Ferechide pentru a-ĭ împăca. Conciliabulele se succedează; D. Gheorghian a maĭ slăbit struna. Nimic n'a transpirat încă.

Propeganda catolică

Colosală propagandă se face de catolicĭ prin regiunea de la Nordul ţăreĭ! Am avut ocazia de a vorbi cu un preot catolic şi el mĭ-a declarat că în judeţul Botoşanĭ, unde pînă acuma eraŭ numaĭ treĭ preoţĭ, aŭ maĭ fost numiţĭ *opt* preoţĭ, care cutreeră judeţul, pe cînd la Dorohoĭ unde nu e comunitate catolică şi unde pînă acuma n'a fost nicĭ un preot, azĭ sînt treĭ. Propaganda se face maĭ cu seamă la ţară şi citez cazul de săptămîna trecută de la Conceştĭ, unde a fost botezat catolic, un copil din părinţĭ ortodoxĭ.

O reabilitare

In No. 2579 din 6 Iulie curent, un corespondent botoşănean al *Adevěruluĭ*, a căreĭ bună-credinţă a fost probabil surprinsă, a comunicat lucrurĭ inexacte în contra D-luĭ *Agapi*, şeful staţieĭ Ungurenĭ. In interesul adevăruluĭ, ţin a rectifica acea notiţă, declarînd că D. *Agapi* e un funcţionar integru şi onest.

[...]ment.

BULETIN ATMOSFERIC

Bucureştĭ, 1 August, 12 ore ziua.

Inălţimea barometrică la 0°	752.7
Temperatura aeruluĭ	C° 31.°
Vîntul calm	
Starea ceruluĭ: puţin noros.	
Temperatura maximă de erĭ	33°
» minimă de azĭ	15°

Temperatura a variat la noĭ între 35° şi 12°.

Timp frumos şi călduros în toată ţara. La Pănceştĭ-Dragomireştĭ, Brăila, Sinaĭa, a plouat puţin ; la Mamornuţa a plouat binişor. Barometrul a crescut în mijlociŭ cu 1 milimetru în Moldova şi Dobrogea şi cu 2 milimetri în Muntenia.

INFORMAŢIUNI

INTERIOARE

Marele incendiŭ din Antim

De unde a început incendiul.-Sosirea poliţieĭ. — Insuficienţa pompelor. — Panica în mulţime — Localizarea foculuĭ. — Pagubele. — De unde a provenit focul. — Ajutorul Eforieĭ. — O măsură stupidă.

De unde a început incendiul

Dumınecă, pe la orele 1 p. m., un incendiŭ îngrozitor a izbucnit la fabrica de apă gazoasă a D-neĭ Porumbaru, din strada Sfinţiĭ Apostolĭ.

In maĭ puţin de cincĭ-spre-zece minute, focul a coprins întregul şir de magaziĭ, grajdurĭ şi depozite de sticlăriĭ din fundul curţeĭ. Apoĭ s'a întins la casele cu No. 16 şi 17 din strada Antim şi a pătruns—prin zidul ce desparte biserica Antim de curtea acesteĭ fabricĭ — la chiliile carĭ înconjoară de o parte şi de alta, biserica şi locuinţa episcopuluĭ de Argeş, Timuş.

Cînd s'a observat focul

Cînd s'a observat bine focul, deja flacările coprinsese totul de prin prejur.

Pînă să se dea de ştire şi să vină pompierii, aproape întreaga fabrică de apă gazoasă şi chiliile bisericeĭ Antim eraŭ în flacărĭ.

Sosirea poliţieĭ

Imediat aŭ sosit la faţa loculuĭ prefectul de poliţie şi inspectorul Vasiliu, în a căreĭ coloare era incendiul, apoĭ inspectorul Otnescu şi o mulţime de comisarĭ, gardiştĭ şi puţin după aceea un pluton de jandarmĭ pedeştri. Pompieriĭ aŭ sosit după 30 de minute, cînd împrejurimile stradeĭ Antim şi tot coprinsul fabriceĭ Porbmbaru nu era de cît o imensă mare de foc.

Insuficienţa pompelor

Imediat aŭ sosit şi pompele cu abur precum şi sacalele primărieĭ, de oare-ce ajutorul dat de pompierĭ era insuficient faţă de proporţiile incendiuluĭ.

Cînd pompele aŭ început să funcţioneze, tot şirul de grajdurĭ şi magaziĭ de sticlăriĭ ale fabriceĭ eraŭ deja consumate; — iar acoperişul chiliilor bisericeĭ Antim în tot lungul era coprins de flacărĭ.

Panica în mulţime

Am azistat la scene carĭ îţĭ sfîşiaŭ inima.

In colţul ziduluĭ ce desparte fabrica gazoasă de biserica Antim, sînt nişte case micĭ, vechĭ, purtînd No. 15 şi carĭ daŭ în strada Antim.

In aceste case îngrămădite una într'alta, locuĭesc peste 100 de ovreĭ săracĭ, muncitorĭ. Eĭ s'aŭ pomenit de-odată cu focul pe acoperişul caselor. Ingroziţĭ, nenorociţiĭ aŭ început să scoată tot de prin case. Femeĭ, copiĭ, bărbaţĭ alergaŭ speriaţĭ şi aruncaŭ tot ce apucaŭ să scoaţă din case în mijlocul stradeĭ Antim.

In mijlocul acesteĭ zăpăcelĭ şi a groazeĭ teribile, eĭ cădeaŭ uniĭ peste alţiĭ ; femeĭ însărcinate ţipaŭ sub picĭoarele mulţimeĭ, care da năvală înăuntru să le scoată avutul de prin case.

Călugăriĭ, îngroziţĭ, îşĭ scoteaŭ din chiliĭ tot ce aveaŭ şi aruncaŭ în mijlocul curţeĭ, ĭar episcopul Timuş, care şade în curtea bisericeĭ, şi episcopul Partenie, dădeaŭ ordine cum să se pompeze pentru ca focul să nu se întindă maĭ departe şi să cuprindă locuinţa luĭ Timuş şi biserica.

Localizarea foculuĭ

Indată ce aŭ sosit pompele, focul a putut fi cu uşurinţă localizat.

O pompă funcţiona în strada Antim; alta în curtea D-neĭ Porumbaru, apărînd o parte a fabriceĭ, care încă nu fusese cuprinsă de flacărĭ, precum şi colţul dinspre grajdurĭ lipit de grajdul episcopuluĭ de Argeş.

Alte pompe apăraŭ prin curtea bisericeĭ Antim, în dreapta şi în stînga, o parte din chiliĭ şi case, la carĭ focul încă nu ajunsese.

Pe la orele 3, focul a fost localizat.

Pagubele

Printre ceĭ carĭ aŭ suferit maĭ mult, e D-na Porumbaru, a căreĭ clădire de şi era asigurată, însă maşinăriile şi depozitele de marfă nu eraŭ asigurate, ast-fel că pagubele, după spusele administratoruluĭ fabriceĭ, se ridică la 100,000 leĭ. Materiile explozibile, ca vitriolul şi altele, aŭ contribuit mult la întinderea foculuĭ.

De unde a provenit focul

Personalul fabriceĭ pretinde că focul ar fi luat naştere de la grajdul episcopuluĭ Timuş şi că de acolo s'a întins apoĭ la fabrică.

Părerea generală e că focul s'a propagat de la un grajd al D-luĭ Porumbaru, care e lipit de grajdul bisericeĭ, şi, din cauza marilor găurĭ de la zidărie, limbile de flacărĭ aŭ putut pătrunde şi prin podul chiliilor bisericeĭ.

Ajutoarele Eforieĭ

Eforia Spitalelor, înştiinţată că ar fi şi victime din cauza acestuĭ incendiŭ, a trimis imediat două surorĭ de caritate pentru a da ajutoarele necesare. Aŭ fost arse la mîinĭ şi faţă maĭ multe femeĭ, aŭ leşinat de spaĭmă de asemenea vre-o cîte-va şi mulţĭ dintre pompierĭ aŭ fost rănіţĭ.

O femeĭe bătrînă, din cauza fumuluĭ, a căzut jos asfixiată cu nişte perine în braţe.

*

Printre ceĭ carĭ s'aŭ expus, dînd ajutorul lor, atît pentru stingerea foculuĭ cît şi salvarea avutuluĭ celor incendiaţĭ, afară de pompierĭ şi ofiţeriĭ lor, s'a distins în special comisarul de la secţia 26, Dumitrescu Florian.

Dud.

Alaltă-erĭ, s'a prezintat din noŭ o delegaţie de cetăţenĭ la primăria Capitaleĭ, pentru a reclama că n'aŭ apă. D. Bursan nu le-a dat însă nicĭ de astă dată un răspuns satisfăcător, ci le-a spus că de o cam dată e ocupat cu alte chestiĭ cu mult maĭ importante.

Biletele pentru trenurile de plăcere eliberate alaltă-ierĭ şi erĭ vor fi valabile pînă Miercurĭ dimineaţa.

BURSA DIN BUCURESCI

Cursul de 1- 2 (14 August 1896

5% Renta r. p.	102 1/4	Acţ. B. Agricole	—
5% Renta am.	100 3/4	Dacia-România	—
5% » (92—93)	99 1/2	Naţionala	—
5% » am.	99 1/2	Patria	—
6% Obl. rur.	101 3/8	Construcţii	—
Pensiuni	293	SCHIMB	
5% Obl. c. Buc.	95 1/4	Londra	25.21.1/4.20 1/2
5% » (1890)	96 1/4	Paris	100.15.10
5% Fonc. rur.	92 1/8	Viena	211.10 7/8
5% » urb.	88 5/8	Berlin	123.65.55
5% » »	—	Belgia	99.25
5% » Iaşi	82 1/2	Scont B. n.	8
5% Obl. bazalt	—	Avans. » »	6
Banca Nat.	—	» C. dep.	5 1/2

Consiliul inspectorilor şcolarĭ elaborează un noŭ regulament asupra legeĭ învăţămîntuluĭ primar.

Furtul de la finance

Zilele aceste se va da ordonanţa de urmărire în contra luĭ Petrescu şi a soţilor Florescu autorul şi compliciĭ în furtul de la finance.

Incercarea luĭ Petrescu de a maĭ implica şi pe alţĭ douĭ funcţionarĭ în această afacere a fost zadarnică.

Ministerul de finance s'a constituit parte civilă pentru suma de 43,000 leĭ, banĭ carĭ desigur vor fi plătiţĭ de Florescu.

D. Fargeon, eroul răpireĭ de la şosea, a cerut liberarea pe cauţiune.

Această cerere fiindu-ĭ respinsă de judecătorul de instrucţie, D. Fargeon a făcut opoziţie în contra ordonanţeĭ judecătoruluĭ.

Astă-zĭ, D-na Şteiner, care după cum am anunţat este ţinută la secret, va fi confruntată pentru întîĭaş dată cu moaşa, doica şi ceĭ-l'alţĭ implicaţĭ în afacerea pruncuciderеĭ.

D. general I. Borănescu, reîntorcîndu-se din congediŭ, şi-a reluat ocupaţiunea de secretar general al ministeruluĭ de războiŭ.

S'a ridicat dreptul de a maĭ purta decoraţiĭ şi orĭ-ce insigniĭ onorifice D-lor maior V. Poenaru, şi căpitanilor D. Antipa, C. I. Bălan şi N. Pretorian, condamnaţĭ pentru diferite delicte.

Gheşefturile de la primăria Capitaleĭ

Cele ce se petrec pe la primăriile din Galaţĭ, Bacăŭ şi alte oraşe, pe unde administraţia comunală este în mîna colectiviştilor, se petrec aproape în acelaş grad şi la primăria Capitaleĭ, a căreĭa administraţie de asemene este lăsată pe mîna unor oamenĭ, carĭ n'aŭ altă ţintă de cît numaĭ aceea de a se îmbogăţi.

Pentru a se vedea cum este administrată comuna Bucureştĭ de către actualiĭ ediliĭ în cap cu Robescu, dăm aci cîte-va fapte absolut autentice, carĭ în acelaş timp vor maĭ dovedi că apucăturile colectiviştilor de la primăriile din Galaţĭ, Huşĭ, Bacăŭ, Iaşĭ, etc., nu sunt străine nicĭ celor de la primăria Capitaleĭ.

Afacerea nisipuluĭ

Pentru întreţinerea stradelor Capitaleĭ, comuna are nevoĭe în fie-care vară de marĭ cantităţĭ de nisip. Cu ocazia procurăreĭ acestuĭ nisip, anul acesta s'aŭ săvîrşit gheşefturĭ considerabile.

De unde pînă acum se întrebuinţaŭ cîte 11 pînă la 15 miĭ de metri cubicĭ de nisip pe semestru, pentru reparaţiile necesare, colectiviştiĭ de la primăria Capitaleĭ nu maĭ în patru lunĭ aŭ făcut furniturĭ de peste *patru-zecĭ de miĭ* de metri cubĭ.

După afirmările oamenilor competinţĭ, este absolut imposibil să se fi consumat această cantitate de nisip, într'un interval atît de scurt.

De alt-fel, aceasta s'ar putea constata după numărul lucrătorilor întrebuinţaţĭ, număr egal cu acel întrebuinţat şi altă dată.

Recepţia întregeĭ cantităţĭ de nisip furnizată anul acesta a fost făcută de D. Melisianu.

Căpătuelile

Cu ocazia facereĭ recensămîntuluĭ s'aŭ petrecut ĭarăşĭ fapte revoltătoare.

FOIŢA ZIARULUI „ADEVERUL"

38

PRIMEJDIE DE MOARTE

XXIV

Cea din urmă şansă

— E o consideraţie serioasă. Toate presupunerile astea nu-mĭ trecuseră prin minte, ceea ce dovedeşte că doĭ creerĭ preţuĭesc maĭ mult de cît unul singur în cazurĭ dificile.

Da, tot ce spuĭ se poate întîmpla, numaĭ... (păru că se gîndeşte) dacă nu-l vom pregăti de maĭ nainte pe Gordon.

Fără să-l lăsăm să ghicească ceva din intenţiile noastre, putem să-l prevestim că Taras e în primejdie şi că în tot momentul ajutorul unuĭ prieten poate să-ĭ fie necesar.

Cam ştiŭ cum să fac.

Intîmplarea ca să aducă pe o altă persoană în locul D-tale ca să-l ajute să scape pe Taras va fi suprimată fără îndoială, dacă te veĭ duce să-l ieĭ cu trăsura mea.

Nu uĭta însă că trebuĭe să te prefacĭ că nu ştiĭ absolut nimic, mă înţelegĭ?

— Da.

— Eŭ voĭ veni cît se va putea maĭ rar la Lambeth, ca să nu dăm loc să se bănuĭască o înţelegere între noĭ doĭ. Dacă găsesc cum va vr'o combinaţie maĭ bună, ţi-o comunic.

In tot cazul veĭ primi la timp instrucţiunĭ precise.

— In curînd asta?

— Indată ce va fi cu putinţă.

Pînă atuncĭ, însă fiĭ pacientă. Un singur pas greşit şi totul s'ar pĭerde. O grabă prea mare ar deştepta bănuĭelile luĭ Rudersdorf şi apoĭ... adaugă suspinînd—am de regulat propriile mele afacerĭ, să-mĭ realizez averea, să-mĭ văd prieteniĭ poate pentru cea din urmă dată!

Tăcu vre-o cîte-va minute şi pe urmă, ca şi cînd ar fi alungat tot ceea ce-ĭ putea zdruncina hotărîrea, zise conchizînd :

— Eŭ voĭ dispare chĭar în ziua în care Gordon va fi condus pe bordul vasuluĭ *Volga*. Se va presupune că am plecat amîndoĭ într'o scurtă călătorie... pînă cînd se va afla adevărul.

Aluziunea aceasta la sacrificiul pe care l făcea îmĭ tăĭă vorba şi mă împĭedecă să discut maĭ mult. Fericirea mă făcea egoistă ; bucuria de a scăpa pe amicul meŭ înăbuşea în mine orĭ-ce sentiment de milă.

Alergaĭ să găsesc pe Taras, fără să încerc însă pentru Kavanagh admiraţiunea aceea pe care sacrificiul săŭ eroic ar fi trebuit s'o deştepte în inima mea.

O antipatie secretă, subzista fără voĭa mea, şi mă făcea nesimţitoare faţă cu meritele luĭ.

Aveam mare încredere în succesul proĭectuluĭ luĭ Kavanagh.

Evident că toate încercările sale precedente ar fi reuşit şi fără intervenţiunea mea şi acuma toate silinţele mele tindeaŭ la secundearea planurilor luĭ. Singura mea teamă era ca nu cum-va interesele luĭ particulare să-l facă să-şi schimbe părerea ; dar avuĭ îndată dovada că perzista în hotărîrea sa.

A doua zi, cînd apăru Gordon, faţa luĭ avea o gravitate extra-ordinară, ceea ce-mĭ dovedea că-ĭ vorbise Kavanagh despre primejdia în care se afla Taras.

— D-ră, — îĭ zise, îndată ce mama Lucas închise uşa, — crezĭ că mă veĭ înţelege dacă ţi-aş vorbi englezeşte ?

— Cred că da.

După ce îşĭ trase mustaţa un minut gîndindu-se, începu cu rîs nervos :

— Ca să fiŭ franc, D-ră, trebuĭe să mărturisesc că lucrul nu-ĭ aşa de lesne de spus după cum credeam, nicĭ chĭar în englezeşte.

In sfîrşit ĭată faptul : am aflat erĭ un lucru care mă îngrijeşte straşnic şi cu toate că sînt dezolat că te necăjesc, dar cred că trebuĭe să fiĭ informată de ceea ce se petrece.

Aceasta e şi părerea luĭ Bary Kavanagh, şi după cum ştiĭ e om de lume.

— Dacă e vorba de amicul nostru Taras, ziseĭ foarte încet în franţuzeşte, te rog să nu pregetĭ a-mĭ spune tot ce ştiĭ!

— E vorba de dînsul, răspunse Georges, scoborînd glasul. Trebuĭe să fi ştiind că e urmărit de poliţia rusească ?

Am destule rezoane ca să ştiŭ acest lucru. Pînă acuma s'aŭ făcut două încercărĭ ca să-l răpească.

— Mĭ-a spus Kavanagh şi faptul că de două orĭ aĭ fost îngerul salvator ! Femeile însă joacă un rol atît de activ în această teribilă luptă politică !

Am înţeles, D-ră, după reticenţele amiculuĭ nostru Taras, că aveaĭ motive să ţiĭ secret eroicul D-tale devotament ; poţĭ să conteziĭ pe discreţiunea mea.

Aĭ auzit vorbindu-se de un oare-care Rudersdorf ?

— Il cunosc destul de bine ! E la Londra ?

— Kavanagh l-a văzut erĭ la poarta ambasadeĭ ruseştĭ. Crezĭ şi D-ta că prezenţa luĭ indică o primejdie apropiată pentru Taras ?

— Sînt sigură.

— Trebuĭe să-l înştiinţăm ?

— Pentru ce ? Spune-ĭ luĭ Taras că Rudersdorf îl aşteaptă pe punte ca să-l ucidă şi Taras se va duce de-a dreptul ca să înfrunte pericolul.

— Aşa aş face şi eŭ, zise Gordon. Dar cum spune Kavanagh, trebuĭe să-l ferim de primejdie, fără să ştie el. Spunîndu-ĭ, l-am agita de prisos şi poate că ĭ-am zădărnici şi lucrarea. Maĭ bine să aşteptăm ca să fim informaţĭ maĭ pozitiv, în privinţa intenţiunilor luĭ Rudersdorf.

Kavanagh s'a dus azĭ dimineaţă să trimeată în urmărire pe vre-o douĭ detectivĭ.

Simplul fapt de a se simţi urmărit de o perechĭe de indivizĭ, va jena poate pe acest agent blestemat. Numaĭ să dea de urma luĭ.

Nu sînt bun pentru mare lucru, dar fiĭ sigură, D-ră, că aş fi, poate, fericit să te ajut orĭ în ce chip.

— Tot ce putem face e să ne păzim. Eŭ o să veghĭez cum am veghĭat şi pînă acuma.

— Să mă înştiinţezĭ dacă veĭ simţi ceva. De altminterĭ voĭ veni aci în toate serile pînă cînd voĭ fi sigur că nu maĭ e nevoĭe.

Auzirăm în momentul acela pe Taras trecînd prin coridor.

Intră maĭ înainte ca Gordon să fi avut vreme să plece saŭ să-şĭ ĭa atitudinea unuĭ vizitator ordinar.

Era peste putinţă să găseştĭ un comedian maĭ răŭ de cît acest băĭat simplu şi brav.

Silinţele luĭ neîndemănatice ca să pară nepăsător şi veselia luĭ silită îĭ dădeaŭ aĭerul unuĭ vinovat. Dacă Taras n'ar fi cunoscut firea luĭ excelentă, de sigur că l-ar fi bănuit de vre-un lucru răŭ.

Un zîmbet îĭ lumină faţa; strînse mîna luĭ Gordon şi-l felicită în privinţa înfăţişăreĭ luĭ sănătoase.

De atuncĭ, Gordon veni în fie-care zi, dar tot-d'a una la ora cînd Taras era în atelier.

Mama Lucas era încîntată.

Ea vedea în vizitele astea realizarea speranţelor sale.

Taras părea că interpretează şi el tot aşa stîngăcia luĭ Gordon.

Mie însă nu-mĭ spunea nimic.

— Dacă nu se ĭubesc — trebuĭe să fi cugetat Taras — atuncĭa Gordon care abia vorbeşte franţuzeşte, ce poate găsi ca să-ĭ spuĭe în toate zilele ?

(Va urma)

Pe cînd în alțĭ anĭ, în fie-care culoare, lucra cîte o singură comisie, sub colectiviștĭ aŭ lucrat cîte două comisiunĭ, compuse din partizanĭ flămînzĭ de-aĭ partiduluĭ liberal.

Și pe cînd aceste comisiunĭ altă-dată lucraŭ numaĭ cincĭ-spre-zece zile, avînd fie-care membru o diurnă de cîte cincĭ leĭ pe zi, de astă-dată aŭ lucrat două lunĭ de zile, plătindu-se fie-căruĭ membru cîte zece leĭ pe zi.

Cu chipul acesta, comuna, care altă-dată cheltuĭa pentru recensămînt numaĭ 2500 de leĭ, anul acesta, sub administrația D-luĭ Robescu, a cheltuit *peste 15,000 de leĭ.* Acelaș lucru se petrece astă-zĭ și cu comisiunile de apel.

Taxe ilegale

Spre a echilibra însă sumele sfeterisite din averea comunală pentru toate aceste căpătuelĭ, colectiviștiĭ nu s'aŭ sfiit să supună pe cetățenĭ, și în special pe aceĭ carĭ nu sînt privițĭ bine de colectiviștĭ, la taxe ilegale.

Ast-fel aŭ făcut cu aplicarea de taxe asupra puțurilor particulare. Tot așa aŭ făcut apoĭ cu aplicarea de taxe asupra trăsurilor, a cailor și altor lucrurĭ, făcînd unora hatîrurĭ și obijduind pe alțiĭ.

Alte gheșefturĭ

In privința numirilor în slujbe, de asemenea se fac gheșefturile cele maĭ îndrăznețe.

Pentru ca cine-va să capete vr'o funcție, n'are nevoĭe să fie apt, inteligent, saŭ să posede vr'un titlu, ci numaĭ să depună o oare-care taxă.

Cu samsarlîcul în această, privință se afirmă că se ocupă D, Stănescu.

U.

EXTERNE

Presa franceză își dă toată osteneala pentru a face țaruluĭ la Paris primirea cea maĭ splendidă.

Ast-fel D. Meyer, directorul ziaruluĭ *Gaulois*, a supus un program de serbărĭ care ar trebui să coste opt-sute de miĭ de francĭ. Pentru a avea această sumă, el a propus ca să se dea o reprezentațiune de gală la operă, iar locurile afară de acelea pentru țarul, țarina, președintele republiceĭ și ministrul președinte, să fie vîndute la licitație.

D. Meyer crede că cu acest mod va putea scoate namaĭ din vînzarea locurilor de la Operă, cincĭ sute de miĭ de francĭ.

Pentru restul de treĭ sute de miĭ de francĭ, se vor faca colecte.

Oficiosul german Kölnische Zeittung *află că cetele de revoluționarĭ din Macedonia, sînt recrutate și armate în Egipet, unde emisariĭ englezĭ recrutează mereŭ voluntarĭ și, armîndu-ĭ cu puștĭ, revolvere și săbiĭ, ĭĭ trimit în Grecia și d'acolo în Macedonia.*

Evenimentele din Turcia

CONSTANTINOPOL, 3 August.—Ministrul afacerilor străine a făcut o vizită azĭ tuturor ambasadorilor și le-a comunicat scopul misiuneĭ luĭ Zihni-pașa în Creta. In înțelegere cu guvernatorul general, trebuĭe să recîștige încrederea generală, să negocieze cu deputații în privința reformelor în sensul stipulațiunilor tratatuluĭ de la Haleppa și să restabilească ordinea și liniștea.

Misiunea luĭ Zihni-pașa a provocat o impresie rea printre creștiniĭ cretenĭ, carĭ refuză să negocieze cu dînsul, pretinzînd că Poarta vrea să se sustragă intervențiuneĭ Europene.

Consuliĭ aŭ cerut instrucțiunĭ ambasadorilor, carĭ s'aŭ întrunit erĭ

Știrile privitoare la proclamarea unireĭ cu Grecia saŭ în privința declarațiuneĭ independențeĭ, sînt false. Comitetul revoluționar a decis să dea Porțeĭ opt zile de reflexiune pentru a primi tratatul de la Haleppa cu modificările cerute; în caz de răspuns negativ, se va proclama unirea cu Grecia.

Știrile ziaruluĭ *Asty* asupra exceselor unor bande sînt false saŭ exagerate. In ultimele zile nu s'a produs niciĭ o luptă serioasă; n'aŭ fost de cît cîte-va cĭocnirĭ micĭ. Intre Monastir și drumul de fier oriental se află niște bande considerabile.

ATENA, 3 August. — D. Bourré, ministrul Franciei, a plecat în concediu.

O bandă a pus mîna pe un post la Janina.

MONASTIR, 3 August.—Organul oficial reînoĭește dezaprobarea sa în privința mișcăreĭ macedonene, ale căreĭ consecințe vor cădea asupra populațiunilor creștine.

Tîrgul cerealelor

Brăila, 2 August 1996

Grîŭ cant.	36140 gr.	58½—61½	pr.	7.75—9.15.
Porumb „	14200 „	57½	„	4.85

Cereale sosite:

Pe apă: Grîŭ 5600, porumb 31600, secară 4060

Pe uscat: Grîŭ 7740, orz 5000.

Marmorosch Blank & Comp.

DOSARUL ZILEI

In comuna Belciugatele a ars alaltă-erĭ noapte o magazie cu vr'o 200 kile grîŭ, carĭ aparțineaŭ locuitorilor.

*

Un soldat din regimentul I geniŭ, compania II-a, s'a înecat erĭ, din imprudență, în Dîmbovița, pe lîngă podul de la Grozăveștĭ.

Cadavrul a fost scos din apă și dus la spitalul militar.

*

Astă noapte, niște făcătorĭ de rele aŭ încercat să jăfuĭască pe D. dr. Polizu, sub-directorul general al serviciuluĭ sanitar, domiciliat în strada Sf. Voĭvozĭ, No. 3.

Dîndu-se alarma, hoțiĭ aŭ dispărut.

*

Erĭ, poliția a arestat pe femeĭa Ecaterina Naum, fiind dovedită că făcea speculă cu fete minore.

*

D. Apostol Christea din strada 13 Septembrie, a fost aseară victima unuĭ furt prin efracție.

I s'aŭ luat vre-o mie opt sute de leĭ în banĭ. Autorul furtuluĭ se crede a fi unul din servitorĭ anume Popp Șandor.

Din Panciu

(Corespondență particulară a *Adevĕruluĭ*)

Greva brutarilor

Brutariĭ noștri se vor pune în grevă, în urma ordinuluĭ dat de primărie pentru a scădea prețul pîĭneĭ.

Primarul Vlădoianu îĭ amenință cu expulzarea — de oare-ce toțĭ sînt străinĭ — dacă nu se vor supune ordinuluĭ săŭ.

Inlocuirea unuĭ perceptor

E vorba ca perceptorul Mitu Ionescu să fie destituit în urma maĭ multor denunțărĭ ce s'ar fi primit la Casieria generală.

Numaĭ de n'ar fi la mijloc cine știe ce alte afacerĭ!

Corespond.

ABONAMENTE de VARĂ

In țară:

O lună, 3 leĭ; 15 zile, leĭ 1,50.

In străinătate:

O lună, 5 leĭ; 15 zile, leĭ 2,50

EDITIA III

Ultime Informațiunĭ

INTERIOARE

Incendiul din Antim

Iată cîte-va amănunte nouĭ în privința incendiuluĭ care a distrus erĭ aproape întreaga fabrică de apă gazoasă a D-neĭ Porumbaru cum și alte cîte-va clădirĭ din stradele Sfințĭ Apostolĭ și Bateriilor.

In urma cercetărilor făcute, s'a constatat că focul a luat naștere de la grajdurile D-neĭ Porumbaru, în carĭ se aflaŭ vre-o 20 de caĭ.

In curtea fabriceĭ eraŭ peste 150 de lucrătorĭ, carĭ, fiind Duminecă, veniseră să-șĭ primească plata munceĭ de o săptămînă.

Cînd s'a simțit focul, eĭ aŭ alergat îndată la grajdurĭ și aŭ scos caiĭ, cărora le-aŭ dat drumul în stradă.

Cum și din ce cauză a provenit focul, nimica sigur nu s'a putut afla încă.

Se bănuĭește însă, că pricina ar fi imprudența. Vr'un servitor care a fumat prin fundul curțeĭ a putut prea lesne să arunce din nebăgare de seamă vre-un chibrit saŭ mucul de țigară, pentru ca întregul grajd să ĭa foc.

Dupe alte versiunĭ, focul ar fi fost pus saŭ s'ar fi transmis de la grajdul episcopuluĭ Timuș, prin zidul ce desparte fabrica de Biserica Antim.

*

Pompieriĭ aŭ sosit tîrziŭ, de și secțiile respective 26 și 27 aŭ dat alarma numaĭ de cît.

Focul a început la ora 1 p. m. și tocmaĭ la 4 a putut fi localizat.

De la 4 pînă seara tîrziŭ aŭ ars pînă la pămînt grajdurile, o jumătate din fabrică, acoperișul caselor din strada Antim No. 15 și un șir întreg de chiliĭ din curtea biserriceĭ Antim.

Pe la 11 noaptea, focul era cu desăvîrșire stins.

*

Aŭ rămas fără locuință popiĭ carĭ locuĭaŭ în chiliile bisericeĭ.

Intregul acoperiș și o parte din zid fiind distruse de foc, popiĭ și călugăriĭ s'aŭ adăpostit noaptea, carĭ prin curtea bisericeĭ, carĭ prin clopotniță și alte micĭ dependințe ale bisericeĭ, unde focul nu ajunsese.

Maĭ multe familiĭ de ovreĭ din strada Antim aŭ rămas de asemenea fără adăpost.

*

Pagubele sînt destul de marĭ. Numaĭ la fabrica Porumbaru, după spusele celor cunoscătorĭ, întrec suma de 200.000 leĭ.

Movile marĭ de sticle nouĭ aŭ fost cu desăvîrșire distruse. Se zice că eraŭ acolo vr'o 12 vagoane de sticle. Tuburĭ marĭ de acid carbonic, sute de borcane cu siropurĭ, precum și toată mașinăria fabriceĭ din spre marginea grajduluĭ aŭ fost nimicite.

*

Populația evreĭe din Antim, de asemenea a suferit marĭ pagube. Li s'aŭ furat o mulțime de lucrurĭ și li s'aŭ spart și rupt tot de prin odăĭ.

O parte din lucrurĭ ce n'aŭ putut fi scoase, aŭ ars.

*

Aŭ fost arșĭ la mîĭnĭ și pe fața maĭ multe femeĭ și copiĭ.

La No 15 se află grav bolnavă o femeĭe care a fost călcată în timpul învălmășeleĭ. A fost dusă la spital o femeĭe bătrînă, care de asemene a suferit rănĭ grave.

Printr'o minune aŭ scăpat de incendiŭ o mare cherestea și o fabrică de oțet vecine cu fabrica gazoasă și biserica Antim. Dacă pompieriĭ ar fi sosit cu cîte-va minute maĭ tîrziŭ, atît cheresteaua cît și fabrica de oțet ar fi fost distruse de flacărĭ.

Dud,

Din Galațĭ ni se comunică știrea că consilieriĭ comunalĭ aŭ luat hotărîrea de a nu se maĭ întruni în ședință, cît timp Malaxa va maĭ fi menținut primar. Cu chipul acesta numaĭ, se crede că primarul panamist se va retrage de la primărie.

Membriĭ corpuluĭ didactic vor adresa o petiție ministruluĭ de instrucție, prin care vor cere ca să li se împuțineze orele de lucru pe timpul conferințelor generale carĭ vor începe la 13 August.

Poliția de siguranță va expulza astă-zĭ prin punctul Vîrcĭorova pe D-na Ana Klors, care venise din Alexandria (Egipt) pentru a recruta fete din țară.

Această speculantă avea asupră-ĭ sume însemnate de banĭ și vorbĭa rămîneşte destul de bine.

La alegerea consiliuluĭ județian din R.-Vîlcea a reușit în toate colegiile lista administrațieĭ.

Consiliul se va constitui la sfîrșitul aceșteĭ săptămînĭ.

In consiliul de miniștri ce se va ține Miercurĭ la ministerul de interne se va discuta programul primireĭ Impĕratuluĭ Frantz-Iosef.

In ultimele zile, o ploaĭe bine-făcătoare a căzut în diferite localitățĭ din țară, ameliorînd puțin starea recoltelor, care era destul de compromisă din cauza seceteĭ.

Un noŭ incendiŭ la Iașĭ

De cîte-va zile, orașul Iașĭ e bîntuit de incendiĭ.

Erĭ noapte, un incendiŭ puternic a izbucnit în strada Nicolina, distrugînd maĭ multe case. Avutul locuitorilor Herșcu Bercovicĭ, Ițic Marcovicĭ, Iancu sin Moise, Ruchăla Văduva, Herșcu Bercovicĭ sin Leibu și Braunștein a căzut pradă acestuĭ incendiŭ.

Un vînt puternic alimenta focul care a luat ast-fel proporțiĭ înspăimîntătoare.

Un pompier a fost ars la mînă.

Pagubele se urcă aproximativ la suma de 32,000 leĭ.

Mișcarea în porturile Galațĭ și Brăila începe a se accentua zilnic. In fie-ce zi sosesc din interiorul țăreĭ cîte 4—500 vagoane încărcate cu grîŭ.

Prețurile însă, continuă a fi tot scăzute, și ceea ce e maĭ răŭ, este că nu se poate prevedea nicĭ o urcare.

Erĭ, cu ocazia alegereĭ unor membri în comitetul societățeĭ „Peleș Vîrful cu dor", alegere care a avut loc în localul școaleĭ de la Clemența, s'a petrecut un scandal regretabil, provocat de susținătoriĭ candidaților.

Numaĭ în urma intervenireĭ polițieĭ și a jandarmilor, scandalul s'a putut potoli.

D. Mihail Popovicĭ Sturdza, fiul principeluĭ Gr. Sturdza, a întreprins o călătorie foarte interesantă.

Alaltă-seară a plecat cu velocipedul pentru a se duce la Srassburg.

Fratele săŭ, D. sub-locotenent Pavelescu-Sturdza, a plecat cu trenul pentru a-l întîmpina la Strasburg.

O delegație compusă de peste treĭ-zecĭ de locuitorĭ din șoseaua Basarab și din Grozăveștĭ a înmînat primărieĭ Capitaleĭ o petiție avînd peste 4000 de iscăliturĭ

Prin acea petiție, locuitoriĭ cer să se ĭa măsurĭ grabnice pentru a li se da apă, de a căreĭa lipsă suferă acea parte a Capitaleĭ.

Prin aceeaș petiție se maĭ cere și construirea unuĭ pavaj pe o întindere de 500 metri.

Astă-zĭ la ora 1 p. m. un alt incendiŭ mare s'a declarat în calea Dudeștĭ, la fabrica de cĭorapĭ a D-luĭ Emanoil, care este și fabricant de apă gazoază.

ECOURI

A se citi în pagina a patra urmarea foițeĭ de astă-zĭ PRIN CRIMA.

Sub titlul „*Noțiunĭ de stil*" (cu bucățĭ din autoriĭ romînĭ vechĭ și modernĭ) a apărut o nouă lucrare a D-luĭ *I. Suchianu*, licențiat în litere, profesor la liceul St. Sava și St. Gheorghe.

Această lucrare a D-luĭ Suchianu este una din cele maĭ meritoase și va folosi nu numaĭ studenților, dar și tuturor acelora carĭ se interesează de stilistica romînă.

Domniĭ studențĭ și studente carĭ doresc a ține conferințe la congresul ce se va ține anul acesta la Fălticenĭ, să bine-voĭască a inștiința comitetul asociațiuneĭ prin o adresă, arătînd titlul și subĭectul în rezumat al conferințeĭ.

Conferințele se primesc numaĭ pînă la 15 August a. c. Domniĭ carĭ aŭ a corespunda ceva cu comitetul asociațiuneĭ, se vor putea adresa delegatuluĭ asociațiuneĭ studenților: Vasile C. Popovicĭ, Calea Moșilor, No. 225.

La Sala de Depeșĭ a „Adevĕruluĭ" aŭ sosit următoarele noutățĭ:

Dr. Fritz Friedman: L'Empereur *Guillaume II* et la Révolution par en Haut *L'Affaire Kotze*, leĭ 3.50.

Henri Rochefort: Les Aventures de ma vie, 4 vol., leĭ 14.

Dubut de Laforest: Angela Bouchaud, demoiselle de magasin, leĭ 3.50.

Gyp: Ohé! Les Dirigéants, images coloriés du petit Bob, leĭ 3.50.

Paul D'Aigremont: Monté-Léone, grand roman dramatique; 3 vol., leĭ 10.50.

Catulle Mendés: L'Homme Orchestre, le 3.50.

Frédéric Masson: Cavaliers de Napoléon, leĭ 3.50.

André Theuriet: Coeurs meurtris, leĭ 3.50.

Th. Villard: Premières notions *dEconomie sociale*, 0.60 c.

Willaey: Parti de la justice soçiale, *Liberté-Egalité-Fraternité*, leĭ 1.

Herbert Spencer: Principe de l'Evolution leĭ 1.

Baedeker. Allemagne du Sud et Autriche. Nouvelle édition, 1896, leĭ 10.

La comandele din provincie să se adauge porto.

ULTIME TELEGRAME

CETTINGE, 4 August.—Prințul de Neapole a debarcat la Antivar la 8 ore de dimineață și a plecat la Cettinge cu prințul moștenitor Danillo. Prințuluĭ de Neapole, călătorind în cel maĭ strict incognito, nu îĭ se va face nicĭ o recepțiune oficială.

REM-REMONT, 4 August.—Intr'un discurs pronunțat la societatea agricolă, D. Mélnie a declarat că legile votate de 15 anĭ în favoarea agricultureĭ aŭ mărit bogăția FrancieĬ cu cîte-va sute de milioane. Pentru a termina această operă, D. Méline va cere parlamentuluĭ să voteze un proĭect de lege organizînd asigurarea agricolă creînd camere de agricultură.

FOIȚA ZIARULUI «ADEVĔRUL»

107

PRIN CRIMA

PARTEA A TREIA

FRATE ȘI SORĂ

I

Salomé

— In America de Sud, da, căcĭ e țara mea de origină. La New-York nu m'am dus de cît întîmplător.

— Ațĭ trăit maĭ mult la Mexic?

— Nu, în India.

— Sora D-tale nu maĭ are pe nimenĭ afară de D-voastră.

— Sora-mea e văduvă; a avut un copil pe care l-a pĭerdut în urma unuĭ atac de difterie, s'a mîngîĭat foarte anevoĭe ca și de moartea bărbatuluĭ săŭ care era un spirit de elită și unul din oamenii ceĭ maĭ cinstițĭ și de ispravă.

Această ndoită nenorocire i-a pricinuit o tristeță profundă. De aceea, cînd a arătat dorința de a veni în Franța, m'am grăbit s'o încurajez pe această cale, sperînd că distracțiile Parisuluĭ, mediul inteligent în care va putea trăi, ar distra-o și ar face-o să uĭte asprele încercărĭ a'e existențeĭ sale.

— De sigur că sora D-tale ĭubește artele frumoase? întrebă marchiza Mongelin.

— Soră-mea are o voce foarte frumoasă, e muzicantă în suflet, dar muzicantă din instinct, așa în cît chĭar în conversație un accent maĭ detunător îĭ face răŭ.

— N'ațĭ maĭ fost la Paris? întrebă contele Napoulo.

Christoval ezită o secundă, apoĭ răspunse simplu:

— Nu. Adică pe cînd eram copil, eŭ și cu soră-mea am trecut prin Paris, dar am stat așa de puțin, în cît nu ne amintim de această călătorie de cît în mod foarte confus.

— Atuncĭ are să vă încînte totul.

— Asta mi se și întîmplă de o săptămînă de cînd mă aflu aci.

Maxime îl privĭa.

Fizionomia aceea deschisă, cuvîntarea caldă a luĭ Christoval, entuziasmase pe fiul Sylvieĭ.

Monté-Léone din parte-ĭ îl privise de maĭ multe orĭ.

Acest băĭat neînsemnat, expresiunea timidă a fețeĭ sale, dar extrem de simplă și francă, părea că-l izbește.

Totușĭ nu-ĭ adresă cuvîntul și continuă conversația cu cîte-va femeĭ tinere așezate în jurul luĭ și cu bărbațiĭ carĭ stăteaŭ în picĭoare în față-ĭ.

Și fiind-că vr'o cîțĭ-va se miraŭ că el cu așa titlu și cu un nume așa de mare consimțĭa să muncească și maĭ ales cînd Françoise lăsa să-ĭ cadă de pe buzele eĭ marĭ de harăpoaĭcă vorbele acestea:

— Un prinț să facă comerț, e cam cĭudat lucru.

Foarte simplu, răspunse:

— Baniĭ fac a-tot-puternicia.

Nu știŭ dacă din parte-mĭ îĭ consider cu totul ast-fel, dar e sigur însă că-țĭ daŭ independența și libertatea.

Cel ce-ĭ înconjurat de această aureolă de aur, e astă-zi cu totul alt-fel ascultat, sprijinit și respectat de cît acela care nu posedă de cît un nume mare, o inteligență vastă și chĭar o onestitate capabilă de orĭ-ce încercărĭ.

Sînt ambițios și văzînd că omul ca să fie stăpîn pe soarta luĭ trebuĭe să aĭbă toate atulele posibile în mînă și fiind-că nu posedam argumentul de care vă vorbĭam, mi-am pus toată vointa, toată inteligența ca să-l capăt.

Silințeie mele aŭ fost încoronate de rucces, mĭ-am atins ținta...

Și ĭată cum, D-ră, adăogă adresîndu-se în particular către François, un prinț a muncit și a izbutit ast-fel să-șĭ realizeze visul.

De-altmiterĭ origina tuturor averilor celor marĭ e în voință, în muncă și stăruință. Dacă unchĭul D-tale, baronul François Berthier, ar trăi încă, n'ar avea de cit să vă spună cum a făcut el însuși, pentru a vă dovedi că pe orĭ-ce latitudinĭ, ajungĭ la aceeaș țintă, prin mijloace la fel.

Contele Napoulo șopti la urechĭa amiculuĭ săŭ, baronul Nollet:

— E om în toată puterea cuvîntuluĭ!...

Pe cînd acesta, cu privirea fixă și o încrețitură adîncă în mijlocul frunțeĭ luĭ inteligente, murmura:

— E ciudat!... Mi se pere că-l aud și-l văd, pe nenorocitul baron. al căruĭ nume îl evoacă Monté-Léone!

— Ce zicĭ? întrebă Levantinul.

— Zic că acest prinț mexican are fruntea, atitudinea și Dumnezeŭ să mă ĭerte, profilul rigid și ferm al sărmanuluĭ nostru amic François Berthier.

Visezĭ, dragă Nollet!...

— Ba nu visez de loc. Sînt peste douăzecĭ de anĭ de cînd am văzut amîndoĭ pe François căzînd în coițul acela, lîngă D ta! Mi se pare că ar fi fost ĭerĭ... și că-l văd încă.

Dar nicĭ odată, nicĭ odată amintirea acesta nu s'a prezintat în creĭerul meŭ ca în momentul acesta, cînd văd și ascult pe prințul, de Monté-Léone!...

Napoulo se uĭta cu luare aminte la Christoval care vorbĭa mereŭ aproape de dînșiĭ.

— Ițĭ maĭ spun odată că visezĭ, zise; străinul ăsta n'are nicĭ o asemănare cu François Berthier. Ș'apoĭ prietenul nostru nu fusese nicĭ odată prin Mexic... Atuncĭa cum vreĭ?...

Nollet, foarte preocupat, nu răspunse.

D-na de Premesnil zicea în momentul acela către Christoval, care era foarte curtenitor cu ea:

— Așa dar, prințule, aĭ și D-ta o voință de primul ordin?

— Monté-Léone se înclină și răspunse surîzînd:

— Așa mi s'a spus în tot-d'a-una, Doamnă.

— E un dar prețios acesta.

Prințul răspunse impasibil:

— Uĭt foarte rar, atît răul cît și binele.

— Se pretinde însă că lumea din țara D-voastră e foarte catolică.

— In general, da; dar eŭ am sînge de idolatru în vine, căcĭ descind din principiĭ atzequĭ, carĭ domneaŭ pe vremurĭ în Mexic.

Și în familia mea exista o deviză spaniolă, care ne-a servit de călăuză tuturora în vĭață...

— Și care e deviza aceasta? întrebă D-na de Montgelin.

— *Adu-țĭ aminte, plătește, răzbună-te!*

— Drace, zise Françoise, ironic; atuncĭa dacă țĭ-ar face cine-va vr'un răŭ trebuĭe să-șĭ pună cuirasă!

— In familia noastră, D-ră, avem arme carĭ străbat prin toate cuirasele, chĭar cele făurite din oțelul cel maĭ tare.

— Ěsta, zise Françoise către Sarah Mohren, e un sălbatec, necĭoplit încă bine. Ce ideĭe a avut tata să-l aducă în casă!...

— Cînd depune cine-va treĭ milioane într'o bancă, dragă prietenă răspunse ovreĭca cu profundă admirație pentru cifre, are drept la oare carĭ măgulirĭ.

De alt-fel baronul Berthier nu era tocmaĭ supărat de a ni-l prezinta el cel d'intîĭ.

E cam rar un prinț autentic cu asemenea avere... Nu trebuĭe să-l țiĭ de răŭ pe tatăl D-tale, căcĭ toată lumea ar fi făcut tot așa.

— Mie, una, nu-mĭ place de loc, dar de loc!...

Dar tu Maxime, întrebă ea pe fratele săŭ care se apropia, cum ți se pare Domnul de Monté-Léone?

(Va urma)

La administrația ziaruluĭ „Adevĕrul" se găsește de vânzare hârtie maculatură.

Proprietar, CONST. MILLE

Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul“ Pasagiul Bănceĭ Naționale